

MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Előfizetési díj : **Vidékre postán,** vagy helyben házhoz hordatva : negyed évre (apriltól június végeig) 2 ft. új pénz; Félévre (januártól június végeig) 3 ft. 70 kr. új pénz. Egész évre (januártól december végeig) 7 ft. 40 kr. új pénz.

MIT KELL OLVASNI.

Most minden ember olvas, sőt minden embernek olvasni kell, ha nem akarja az egész mivelt világnak indignatióját magára vonni.

Vége azon időknek, hol nem egy becsületes polgár vagy nemes háznál nem igen léteztek más könyvek a biblia, az imádságos könyv és naptárnál; hol a csinos polgárleánykák és kisasszonykák fonás közben régi mesékkel mulatták magokat, míg most tapperie-munkával fehér kezeik közt, ihlettel hallgatják valami érzékeny regénynek vagy hősies költeménynek felolvasását.

Gazdagabbak, megelegetettebbek, s boldogabbak vagyunk-emióta annyit olvasunk? nem akarom fejtegetni; elég annyi, hogy korunkban bizonyos olvasottság nemcsak szükséges, hanem kikerülhetetlen, ha az ál-

talános műveltséggel lépést akarunk tartani akár hölgyről akár férfiről legyen itt a szó.

Van ezer meg ezer dolog, mely beszélgetés közben elé szokott fordulni s melyet tudnunk kell, ha nem akarunk műveletlenség vagy butaság hírébe jönni; s a ki nem olvas, — mert ez az egyedüli mód a mindig előre nyomuló műveltséggel lépést tartani — annak lehetetlen mind ezt tudni s érteni, akár minő okos sőt tanult is legyen, mi épen nem paradox állítás, mert olykor meglepi az embert egy némely tudos — tudatlansága a legmindennapibb tárgyakban.

S ez minden emberről áll, fiatal s korosról, hölgyről vagy férfiről.

Hogy tehát olvasnunk kell, ez, azt hiszem rég eldöntött kérdés, melynek további fejtegetése nagyon is fölösleges volna; ha

nem, ha eszünkbe jut mennyit irnak korunkban, hány ezer meg ezer kötet — hogy ne szóljunk miliomokról — áll rendelkezésünkre a könyvtáraknál, nem csodálkozhatunk, ha gyakran azon kérdésen lepjük meg magunkat, vajjon a sok közt mit választunk, mit olvassunk?

Meglett férfiak vagy korosabb hölgyekre nézve e kérdés kevesebb fontossággal bír; mindenki legjobban tudja mit szeret leginkább, mit kell választania; s ha szerencsétlen volt a választás, ez nem nagy baj; s legfeljebb egy kis mérgeződésbe kerül, hogy pénzünket kidobtuk drága de rossz, vagy legalább nekünk magunknak rossznak tetsző könyvért; s aligha nem mondjuk vagy legalább gongoljuk ily esetben: bár inkább kevesebbet firkálnának mai napon, de jobbat.

Hanem a fiatalságra nézve ez másként áll; s őszintén megvalljuk, hogy olykor, midőn átlevelezzük az ujonnan megjelent könyveket, s kénytelenek vagyunk átlátni minő kevés jó van ezek közt, s minő sok selejtes, rossz sőt erkölcsrontó; bizonyos levertség, bizonyos fájdalom lep meg bennünket, ha eszünkbe jut, minő káros befolyással leendnek e könyvek a fiatalságra, melynek szabad választást engedni olvasmányra nézve, úgy szólván divattá vált, s mely még is, igen természetesen, még oly meszeállazon kortól, hol, mint a méh, csak mézet szívjon minden virágból, míg a mérget ott hagyja.

Azért minden gondos anyának azt tanácsolnók, ne engedje leányainak oly könyvek olvasását, melyeket ő maga nem ismer; leányainak, mondom mert fiut e részben korlátolni, majd nem lehetetlenség.

Vannak, kik azt állítják, hogy legjobb ha a fiatal hölgy csak komoly munkákat olvas, s kik könyvtárából egészen kizárják a regényt s más szépirodalmi olvasmányt.

Mi ezekkel nem értünk egyet — s azt hisszük, hogy komoly, tanulságos és könnyebb s érthetőbb modorban irt tudományos munkák mellett, regények s költemények is a maga helyén vannak fiatal hajadonok kezeik közt. Hanem gondosan meg kell ezeket választani, úgy hogy azon kevés jóra

tegyünk szert mi a sok rossz és selejtes közt léteznek.

Van oly regény — és elég nagy ezeknek száma — melyből többet tanulunk akár mely erkölcsstani könyvnél; már csak azért is hogy az ilyenek a legtöbbször pedáns leczkéző s pretensiosus modorban vannak írva; míg a jó regényből illatárral száll a tudás kedélyünkbe. — De nem kell ezt a franczia, vagy franczia modorban irt, érzélgő s erkölcsstelen sőt gyakran erkölcsrontó és szennyes regények közt keresni. Valóban csodálkozni lehet, hogy vannak anyák, kik nyugodtan megengedik leányaiknak Montepin s Sand György némely regényeit, vagy ehez hasonló írók munkái olvasását; és még is akár hányszor láttam fiatal, ártatlan leányokat, ily olvasmányt elfoglalva.

Ha regénynek nincs jó erkölcsi iránya, ha csupa érzelgésből, szerelemből, ábrándokból, kalandokból áll; — egyebet nem is említve — akkor igazán jobb, ha el nem olvassa a fiatalság; de ha — mint például az angol regények többségében — nem csak az a cél, valami szerelmi viszonyt lefesteni, hanem inkább a társadalmi viszonyok s egyes jellemek rajzolása vagy valami erkölcsi elvnek nem csak elvont, de gyakorlati tárgyalása, akkor több jót mind rosszat tanulhatunk belőle, főleg ha a szerző kissé vigyázva irt, s nem gyönyörködik igen nyers jelenetek rajzolásában, mit sok regényírónak szemére lehetne vetni.

A költészetre nézve könnyebb a választás; mert már természetnél fogva nem foglalhat magában annyi kározt mint a prózában irt munkák. De itt is tanácsos a vigyázat; mert egy fiatal leány kedélye tiszta tükör, melyet a legkisebb folttól is megőrizni a szerető anyának, vagy gondos nevelőnek legszebb feladata.

A jó könyvek olvasásának — egy más előnye is van, nem csak erkölcsösöget tanulunk abból, pruderie és szenteskedés nélkül, — hanem izlésünket is kiképezzük: feltéve természetesen — a latin mondás ellenére — hogy ha a jót megismerjük s helybe hagyjuk — követni is fogjuk.

MEGUNTAM MÁR . . .

Meguntam már e gyötrődést
 Elfáradt már kebelem
 Mint a tenger háborogni —
 Hánykolódni szüntelen! . . .
 Hisz a vészben szirtre törnek
 A hullámok gyöngyei . . .
 Szív, szivem te vagy repedj meg,
 Vagy bird öt felejteni!

Mi hasznom e szenvedélyből —
 Az az egy pár dal talán,
 Melyet lelkem sirva zengett —
 Búslakodva bánatán?
 Mit ér a dal : ha mindegyre
 Hullnak a bú könnyei? . . .
 Szív, szegény sziv vagy repedj meg,
 Vagy bird öt felejteni!

Az örült vágy szirttetőkre
 Csalogatja lelkemet :
 S bár alattam tenger-örvény —
 Belehullnom nem lehet.
 Főlebb! int a vágy, és lelkem
 Mint holdkóros követi . . .
 Szív, szivem te vagy repedj meg,
 Vagy bird öt felejteni!

Látva a czélt, s el nem érve —
 Így gyötrődöm szüntelen :
 Elöttem a kétségbesés,
 Szivemben a szerelem.
 S bár óhajtom, szomju vágyam
 Nincs erőm leküzdeni . . .
 Szív, szivem te vagy repedj meg,
 Vagy bird öt felejteni!

Nap, csillagok elhamvadnak
 Hosszú miljom év során :
 Ah, az én lángszendvedélyem
 Örökké fog égni tán?!
 Mert hogy ő eloltsa lángját
 Remény sincs reményleni . . .
 Szív, szivem te vagy repedj meg,
 Vagy bird öt felejteni!

Édes ajkát más csókolja,
 Hütlen keblén más pihen —
 Másra mosolyg a mennyország
 Szép szemének tükriben!
 Óh sziv, óh sziv — ki epedve
 Töltél annyi gyászidőt —
 Ne repedj meg, de felejtse el :
 Így tudd megboszúlni őt!!

HAMVAI K .IMRE.

AMANDE ASSZONY TÖRTÉNETE.

Február hó egyik estéjén 1846-ban elhatározám, hogy elmegyek az operabálba. E különös határozat következtében hazasiettem és báliasan felöltöztem.

Alig lehet az egész világon több embert együtt találni, kik egymással az unatkozásban versenyeznek, mint egy operabálban. Mégsem állhattam ellent ez este egy titkos hatalomnak, mely kényszerített arra, hogy az unalomnak közös helyén szintén megjelenjek és hogy szinte részt vegyek azon szegény bolondok örömeiben, kiknek kiváltságos hatalmuk van hetenkint egyszer a félvárost ébren tartani. Én előre tudtam, hogy ez operabálban rettenetesen unatkozandó, de vigasztalt azon gondolat, hogy velem még mintegy öt hat ezeren fognak unatkozni.

Ily elmélkedések közt léptem be a te-

rembe, mely már a zsufolásig tömve volt. Körülbelül egy óráig jártam fel alá, anélkül, hogy a sok idegen arc között egyetlen jó barátot találtam volna. Már távozni akartam, midőn egy páholy ajtó mellett egy régi iskolatársamat pillantottam meg, ki épen egy dominóval társalgott.

Közelíteni akartam hozzájuk, de midőn láttam, hogy közelitésemre a dominó távozni akar, megálltam helyemen. Ekkor Manó barátom is észrevett és egy intéssel tudtomra adá, hogy várjak reá.

Néhány percz mulva kezét nyujtá a dominó barátomnak, feléje hajolt és néhány szót sugván neki, távozott.

Manó követé őt szemeivel egy ideig, ezután felém jött és kezét nyujtva, némi elfogultsággal mondá :

— Mily rejtély a nő!
— Honnét jössz te ide? — kérdém Ma-
nót mindkét kezemet feléje nyujtva.

— Sehonnét, felele.

— Tehát ismét Párisban vagy?

— Negyed év óta.

— Így tehát nem kérdem honnét jössz,
hanem hogy mit csinálsz?

— Semmit, szerelmes vagyok.

— Szerelmes?! . . .

— Igen szerelmes, és tudod, hogy e kö-
rülmény az, mely nem csak elválasztja a jó
barátokat egymástól, hanem az ember min-
den szokását megváltoztatja.

— Igazságod van, — de szabad kérde-
nem, hogy vajon e szerelem tárgya nem-e
a csinos dominó?

— Nem.

— Jó, nem kérdelek tovább. Különb-
miként töltöd eddig az estét? — Mert a mi
engem illet, én még nem találtam itt egye-
bet, mint oly nőket, kik karon ragadtak,
nevemet mondták, és hogy ebben vagy ab-
ban a színházban többször láttak, és ezzel
bölcsesek egész szótára ki volt meritve.

— Oh nálam egészen másként van.

— Nos?

— Elmondom mult heti kalandomat.

— Nem tudsz valami okosabbat?

— Valóban nem.

— Jó, tehát mondd el.

— A mult szombaton ruhát béreltem.

— Milyet?

— Török öltözéket.

— Szépen állhatott rajtad.

Rettenetesen. De halld tehát. Mintegy
két óráig járkáltam már a nagy sokaság
között, míg végre egy kertészleány öltö-
zékű nő megszólított és kérdezé, hogy miért
unatkozom ez általános öröm közepette. Rá
néztem és vizsgálni kezdém, termete szép,
lábai és kezei a legfinomabbak, és haja fe-
kete volt. Azonnal tánczra hívtam, mit el
is fogadott.

Egész éjjel tánczoltam vele. Midőn tá-
vozni készült, lakása után tudakozódtam.

Mire ő következőleg felelt:

— Én bizalmat érzek öniránt.

E szavak öröme indítottak.

— Mondja ön nevét.

Ezt is teljesítém.

— Szabad önt egy szivességre kérnem?

— Akár mennyire, felelém.

— De igérje becsületére, kérésemet tel-
jesítendi. Vagy írja e papírra ígéretét, hogy
némi irott okmánynyal is birjak.

Azonnal elővettem az írónt és kívánata
szerint ígéretemet le is irtam.

— És hol találandom önt holnap? —
kérdém.

— Az operaszínházban.

— Miért nem lakásán? mondám a leg-
hizelgőbb hangon melyre csak képes valék.

— De méltónak mutatja ön magát e bi-
zalomra?

— Igérem önnek.

— Jó, tehát lakásom N. utca 32. szám.

— Ez utca hallása után sokat vesztett
hölgyem rejtélyességéből, azonban vissza
lépsem már nem lehetett, más részt pedig
gondolám, hogy e ház az utca csunyasága
daczára is szép lehet.

A következő napon délutáni két óra felé
N. utca felé tartottam, mely célra egy
bérkocsit fogadtam föl, mely egy óra alatt
a légyott helyére ért.

Mondhatom, hogy midőn az előttem álló
füstös és piszkos házakat megláttam, első
pillanatban visszaakartam fordulni, azonban
felbátorodtam mégis, és átléptem az illető
ház kapujának küszöbét.

A ház külseje piszkos, a belseje pedig
utálatos volt.

Mindamelletts tovább mentem.

Fölkerestem a kapus lakát, mely egy
valóságos galamb fészekhez hasonlított.

Az ablaknál egy fej mutatkozott, mely
piszkosságát illetőleg egészen a házhoz ha-
sonlított.

— Amande kisasszonyt keresem . . .

— Ötödik emelet, — felele egy riká-
csoló hang, mely épen úgy illett fejéhez,
mint feje az ablakhoz. Ötödik emelet jobb
felőli folyosó, ott menjen ön balra, a negye-
dik ajtó a második ablak után.

Kértem őt, hogy mondja el még egyszer
ez utasítást, de ő e helyett cerberusként
ugatott és becsapta ablakát.

Ily körülmények közt igyekeztem a hal-
lott részleteket összeállítani. Már megállá-
podtam a lépcsőkön, hogy visszaforduljak,
azonban elgondolám, hogy e rongyos ház-
ban is létezhetik egy ritka szépség és hogy
Amor a legsilányabb tető alatt is felüti ta-

nyáját, és e gondolat készítetett a tovább haladásra.

Igy értem a negyedik emeletre, hol egyszerre megszűntek a lépcsők, már azt hittem, hogy a kapus elbolondított, midőn hirtelen egy lajtorjafélét pillantottam meg, mely az ötödik emeletbe vezetett. Midőn ide is fölértem, teljességgel nem tudtam magamat tájékozni, mert csakugyan mint a kapus mondá, itt egyik folyosó jobbra, a másik balra nyílt. Azonban miután az utasítás szerint a folyosókat és ablakokat vizsgáltam, végre titokteljes kedvesem ajtaja előtt állottam.

Jobban dobogott szívem, mint valaha doboghatott, midőn ujjaim az ajtót megérinték.

Halkan kopogtam.

Egy kicsiny, szőkehajú nőalak nyitá fel az ajtót. Mint észrevehettem, szájának elő részén csak hat-hét fog hiányozhatott.

— Én alkalmasint rossz helyen járok asszonyom, mondám.

— Kit keres ön? — kérde ő.

Ekkor jégveríték gyöngyözött homlokomon, mert ez ótestamentombeli nő szávaiban a mult esti ismeretlen szépség hangjára véltem ismerni.

— Amanda kisasszonyt, felelém.

— Akkor jó helyre jött.

És bezárta utánam az ajtót.

Kissé szabadabban lélekzettem, mert azal, hogy jó helyre jöttem, még nem mondá azt, hogy ő az.

Egy pillantást vetettem magam körül és egy másik ajtót kerestem, mely egy másik szobába vezetne, azonban semmit se láthattam.

A kis nő egy székkal kínált meg.

Leültem mit ő is megtön, és várni látszott, hogy kezdjem a beszédet.

Már szólni is akartam valamit, midőn a kertész leány öltözéket az ágyon megpillantottam.

Ő talán a városba ment és addig ez öreg nő fogad el, gondolám, különben is ez öreg nő szőke és az én ismeretlen szép barna volt.

E fölfedezés felbátorított, és azon örömben, melyet e vélelem bennem előidézett, oly hangosan felkiáltottam, mintha társalkodónóm süket lett volna.

— Hol van Amanda kisasszony?

— Én vagyok az.

Csak egy hajszál tartott vissza az elájlástól.

Azonban ismét eszméletre hivattam, a következő esdő szavak által:

— Nemde ön becsületes ember?

— Oh, legyen ön nyugodt asszonyom.

— És ön nem fog egy szegény asszonyt elámitani?

— Valóban nem vagyok képes ily dologra.

— Ah ezt szeretem hallani, és az Isten megjutalmazandja önt ezért.

És gyöngéd megilletődéssel nézett rám.

Én a legnevetésesebb helyzetben voltam, melyben csak egy ember lehet. Kalamomat ide oda forгатám és azon örvendetes pillanatra gondoltam, melyben ismét bérkosimra ülhetek.

— Bocsánat asszonyom, de valóban ön az, ki tegnap az operabálban volt?

— Igen én.

— Mint kertész leány?

— Igen.

— És ön adta nekem czimét?

— Igen én magam.

— És velem egy papirost aláíratott?

— Melyet ön itt láthat.

— Ez valóban különös.

— Mi tetszik önelőtt különösnek ebben?

— Önnek ma éjjel barna haja volt?

Amande minden felelet helyett felállott s az ágyra mutatott, melyen egy fekete álhaj volt látható, melyet azonban én mind- eddig föl nem fődözhettem.

Nem tudtam mit szóljak, mert már az utolsó remény is elvonult szemeim előtt, anélkül, hogy a csalódáson kívül egyebet hozott volna.

— Fölcseréltem hajamat, hogy senki által föl ne ismertessem.

Semmit sem feleltem.

— Nos minden kétsége el van oszlatva?

— Igen asszonyom, felelém sötét és lemondó hangon.

— Ön szomorunak látszik?

— Ellenkezőleg, nem is lehetnék boldogabb, mint most vagyok.

— Fogadja köszönetemet fiatal ember e szaváért, mely reménylleti velem azt, hogy nem hagyand el.

— De mondja hát asszonyom, mit tehetek én önért?

— Ön engen egy boldog nővé tehet.

Már azt hívé, hogy nőm akar lenni, mely gondolatra, azonnal összeborzadtam.

— Hogy tetszem én önnek? — kérdé ő tovább.

— Ön igen érdekes előttem, felelém.

— És hiszi ön, hogy nem szégyen velem érintkezésbe jönni?

— Valóban hiszem.

— Jól van uram, mert önnek a legszorosb összeköttetésbe kell jönnie velem.

— Készen vagyok, felelém.

Képzelheted barátom, hogy mennyi erőmbe került ez utolsó szavak kimondása.

— Uram! szóla ő ismét. — Ön könnyen felfoghatja, hogy a mit tegnap tettem, az minden eddigi szokásimmal ellenkezett, és hogy én nem tartozom azon nők közé, kik bállokba szeretnek járni.

Igenlőleg intettem.

— De én annyit szenvedtem . . .

— Hogy ön, — közbe vágtam hamar, — szükségesnek találta a szórakozást.

— Nem uram, ön téved, mert nem az élvezetek, hanem az ügyek vezettek engem tegnap az operabálba.

— Valóban?

— Igen uram.

— Ezt meg nem foghatom.

— Csak kevés türelmet kérek uram. Míelőn ön idejött, olyféle légyottra gondolt, mint a milyen akármennyi történik az operabál után; bizonyosan azt gondolta, hogy egy kis szerelmi kaland válik belőle.

— Igen asszonyom.

— És így ön tévedett.

Ismét szabadabban lélekzettem.

— Egy kérdést asszonyom.

— Akár hányat uram.

— Mire való volt önnek a kertész leányi öltözék?

— Mert reméltem, hogy ez öltözékkel könnyebben elérem azt, mit talán mással el nem érhettem volna. Ha ön nem gondolta volna, hogy egy fiatal nőre talált, akkor bizonyosan ide nem jött, és ha gyanította volna, hogy ily maganfőle nővel találkozott, akkor bizonyára karját sem nyujtotta volna.

— Oh asszonyom! . . .

— Tehát kénytelen voltam önt elámi-

tani, és minthogy ön becsületszavát még aláírásával is megerősítette, biztos vagyok, hogy mindent megteendő kívánatom teljesítésére. Hallja tehát szerencsétlenségem történetét.

— Bocsánat asszonyom, de ha jóakaratom van is, időm nincs e történet meghallgatására; ha tehát megengedi, most távozzom és egy más alkalomra halasztom szerencsétlen története meghallgatását.

Gondolhatod kedves barátom, hogy az öreg Amande története semmi érdekléssel sem birt előttem, és ő maga valóságos örülként tünt föl szemeim előtt. Azonban szerencsétlenségemre oly jó kezekben voltam, melyek nem akartak egy hamar elereszteni. Mielőtt azonban a szerencsétlen Amande történetéhez kezdenék, egészen bele kell képzelned magadat egy szegény gymnasista helyzetébe, ki szerelemről álmódott és édes álmából ily prózai valóra ébredett.

— Uram, — kezdé Amande, — minde- nek előtt önnek tudnia kell, hogy én 1780-ban születtem.

Ekkor volt 1846, és ő mintegy tiz évvel kevesebbet mondott, tehát könnyű a számitás. Gondolhatod barátom, hogy mennyire megilletett e vallomás.

— Istenem! asszonyom, — szóltam csaknem legyőzhetlen nevetéssel, — épen most mondám önnek, hogy nincs időm; nem kezdetné ön történetét a jelen századnál; mert csak nem hihetem, hogy szerencsétlensége már bölcsőjénél kezdődött.

— Uram, — felele ő gúnyos hangon, — ha ön most egy fiatal nő előtt volna, bizonyosan nem állana elő ilyféle megjegyzésekkel.

— Csak annyit mondok asszonyom, hogy ha a nő fiatal volna és történetét elmondaná, az nem 1780-nál kezdődne, következésképp nem is tartana oly soká, mint az öné, és így nem volnék kénytelen annak is azon megjegyzést tenni, melyet önnek tettem.

Ezután összetettem kezeimet és lemondólag vártam Amande történetének folytatását.

— Jól van uram, — folytató ő ismét, — tehát hallgatni fogok ifju éveimről, ámbár nekem igen jól esnék, ha önnek leánykori álmait is elmondhatnám, mert azok igen szép álmok valának, elég fájdalom, hogy

soha sem teljesülhettek. Történetemet csak csak férjhezmenésemről kezdem. Tehát férjhez mentem 1798-ban.

— Oly ifjan! — kiáltám, midőn láttam, hogy csak tizennyolcz évet nyertem.

— Igen uram, különben, — mondá szárazon, — oly szép voltam, hogy ily fiatal koromban valóban férjhez mehettem : eliheti ön.

— Egy pillanatig sem kétségeskedem benne asszonyom.

— Csak azt jegyzem meg uram, hogy ön kétségkívül azért szakasztja meg előadásomat oly gyakran, hogy nekem alkalmat adjon a hosszab beszédre.

— Oh asszonyom, legkevésbé sem gondolok erre. Ugy látszik ön nem ismer engem.

— De ön most itt van, és én épen nem kényszerítettem arra, hogy idejőjön.

— Ellenkezőleg.

— Tehát figyeljen szavaimra. Mint már mondám 1798-ban keltem egybe egy fiatal emberrel, ki akkor csak tizenkilenc éves volt. Ez legmélyebb szerelmen alapult egybekelés volt : mert mi szüleink akarátja ellen szerettük egymást.

— Mint Romeó és Julia.

— Mint kicsoda?

— Mint Romeó és Julia, ismétlém.

— Nem értem önt, felele Amande.

— Ezek is fiatal szerelmesek voltak, kik szüleik akarátja ellen szerették egymást.

Amande egy mozdulatot tett, mely neheztelését árulá el, azonban folytatá.

— Mi egészen a bolondulásig szerettük egymást, a mi épen nem csudálatra méltó, miután mindketten oly igen fiatalok valánk. Vagyonunk nem nagy volt : nekem semmim sem volt és Anatol, — így hívják férjemet,

— semmit sem kapott szüleitől, úgy hogy.

— Ugy, hogy, felelém, önök nemcsak nagy vagyonnal nem bírtak, hanem a legnagyobb nyomoruságban sinlödtek.

— Ön eltalálta.

— Ez nem volt nehéz, de folytassa asszonyom, folytassa.

— Mi annyira szerettük egymást, hogy az élet anyagi oldaláról egészen megfeledeztünk, mig egymás karjai közt valánk. Élt abban az időben egy ur, ki igen szép

verseket tudott csinálni, és az én tisztelemre is csinált négyet, elmondjam önnek?

— Fölösleges asszonyom, annál is inkább, mert ez uri emberreli ismeretsége 1798-ban mint szerencsétlenségének egyik fő oka tünik föl előttem.

— Egy éve lehetett, mióta én és Anatol Hymen rózsalánczának örömeit élveztük; használok e kifejezést, melyet a költő is használt, kiről közbe vetve meg kell jegyez-nem, hogy később akademikus lett és neve

Neve nem tartozik a dologhoz, mi a kifejezést illeti, azt gyögyörűnek találom, felelém.

— Egy reggel elment Anatol, hogy dohányt vegyen magának, és mikor visszajött engemet egészen megváltozottnak talált.

— Miután dohányt vett magának?

— Igen.

— Ő tehát hosszú idő után tért vissza?

— Tizenhat év múlva.

— Tizenhat év múlva! — kiáltám.

— Igen uram, igen igen.

— Micsoda asszonyom, ez önnel történt? — mondám Amandehez a nevetést alig bírva visszatartani.

— Igen velem történt.

— Csudálatraméltó történet! — De hát mit tett ön férje ennyi idő előtt?

— Bonapartéhoz állott, kit fanatikus módon tisztelt. Jelen volt az austerlitzi ütközetben, hol a becsületrend keresztjét kapta Oroszországban, hol lábai elfagytak; Waterloo-nál, hol egyik karját hagyta; ily állapotban jött ismét hozzám.

— Ha így van, akkor ő még jobban megváltozott, mint ön asszonyom.

— Én meg se ismertem őt. Midőn lakásomra ismét visszatért, épen a költő volt nálam, kiről már beszéltem önnek; fölkeltem és megakartam magamat hajtani, mert azt véltem, hogy idegent látok magam előtt, ekkor a költő megjegyzé : „Azt gondolná az ember drága Amande, hogy ez az ön férje.“ — Nem lehetett többé ráismerni : azon fiatal szakáltalan arc helyett, mely miatt Phöebushoz hasonlított, — mint a költő szokta volt mondani, — egy vad harczias arcot, egy Marsot láttam. — Férjemnek csak egy keze volt; a sok viszontagság és borivás miatt megvörösült arcán egy

régi seb-hely mutatkozott; ajkairól egy hatalmas és végetlennek látszó bajusz lógott le. Midőn a szobába belépett, oly hatalmas káromkodásra fakadt, hogy az ablaküvegek rezegtek. Nem is tudtam mit tegyek, azonban szerencsés visszatérése fölötti örömtől eltelve, karjaiba vetém magamat.

— Talán karjába, akarta ön mondani.

— Igen karjába, de ő visszataszított. Én őt az én legkedvesebb Anatolomnak neveztem, de ő mit sem felelt, szemrehányásokat tettem neki, ekkor ütni kezdett, — tehát régi szokásához hű maradt.

— Él még férje? — kérdém.

— Igen.

— Párisban van?

— Igen.

— És itt lakik?

— Igen itt.

Ez utolsó szóra fölkeltem és az elmene-
telre készültem.

— Hová, hová? — kiáltá Amande az
ajtó elé állva.

— Elmegyek.

— Miért?

— Félek az ön kedves Anatoljától.

— És elhagy emgem?

— Igen.

— Szörnyőség, szörnyőség!

— De hisz ön férje minden pillanatban
haza jöhet.

— Nos?

— Ő majd azt fogja gondolni . . .

— Mit fog gondolni?

— Azt a mi tulajdonképen nem létezik.

— Ő tudja, hogy ön itt van.

— Tudja?! — És ki mondta neki?

— Én.

— És miért mondta ön meg neki?

— Hogy megnyugtassam, és egy időre
eltávoztassam.

— Nem értem önt.

— Üljön le ismét és mindent meg fog
érteni.

Leültem, mit Amande is megtön, és foly-
tatá történetét.

— Azon pillanattól kezdve, melyben
Anatol lakásom küszöbét ismét átlépte, va-
lóságos pokollá vált az. Midőn pedig meg-
hallotta, hogy az angolok Napoleont szent
Ilona szigetébe vitték, oly dühössé vált
hogy nemcsak engem, hanem még a költőt

is ütötte. Természetes, hogy ennek követ-
keztében a költő elmaradt házunktól, és így
kimerült az utolsó segélyforrás, mert talán
mondanom sem kell, hogy a költő ép oly jó
volt, mint a mily nagy. Midőn a császár
meghalt, Anatol az egész házban oly po-
koli skandalumot csinált, mely miatt három
hónapig a hüvösön kellett ülnie. Hiába ad-
tam be az egyik kérelemlevelet a másik
után, hiába kopogtattam a nagy urak ajta-
ján, nem birtam kivinni, hogy Anatol az
aggastyánok tanyájába fölvetessék. De ez
még nem minden: minden pénzem, melyet
keservesen keresek, ömegissza és minden ál-
dott napon részegen jön haza. Röviden, —
végezé Amande sirva: — mentsen meg
uram, mentsen meg!

Azt hívém, azt kívánja, hogy elszöktessem
és e miatt hallgattam.

— Micsoda, ön semmit sem szól?!

— Mit szóljak asszonyom?

— Mit! ön látja miként szenved egy sze-
gény asszony és semmit sem tud vigasztal-
lására tenni? . . .

— Asszonyom, én nem tudtam, hogy ön
oly szerencsétlen, és tegnapi öltözéke . . .

— Anatol volt oka, hogy fölvettem.

— Anatol?

— Igen.

— Mi érdeke volt Anatolnak benne?

— Ő azt mondá: Neked szükségkép
valami jó keresetmódra kell találni, végy
magadnak szép álarczos öltözéket, menj az
operabálba, ott ügyes viselettel valami gaz-
dag fiatal ember figyelmét magadra von-
hatod; adj neki légyottot és ha idejön kérd
mindenre, hogy segítsen ki bennünket a
nyomorból.

— De asszonyom, miként segítsen én ki
önöket a nyomorból?

— Midőn önt először megpillantám,
azonnal egy sugallat érezteté velem, hogy
mentőmre találtam önben. Midőn a bálból
hazajövök, felköltém Anatolt, elmondám
reményeimmet és adtam neki tiz sous-t, hogy
ihassék. Nemsokára haza jön és meggyilkol
ha nem tudok neki kedvező feleletet adni.
Mentsen meg uram!

— De még egyszer kérdem asszonyom,
mit tehetek én önért?

— Én egy dohány-árus boltra vágyom,
— felelé.

Képzelheted barátom helyzetemet. Bálba menni, ott egy nővel megismerkedni, tőle légyottot kapni, egy fiatal leányról álmodozni és egy öreg nőre találni, ki dohányárusnő akar lenni, és hogy e kívánságát elérje, végre lábaimhoz borul.

És ép e pillanatban Anatol is berohant a szobába, szintén lábaimhoz borult és kért, hogy könyörüljek nyomoru helyzetén.

Anatolt fölemeltem, Amandet leültettem, egy könyvet töröltem le szemeimről és kérdezém őket, hogy mily módon és mily alakban kívánják segítségemet igénybe venni. Mire kifejték előttem azon tervüket, hogy egy dohányárus-boltot akarnak nyitni, mihez már minden megvan csak a száz frank hiányzik, mely az engedély kinyerésére szükséges.

Megigértém nekik, hogy a száz frankot rövid idő múlva megkapandják, és hogy szabadulhassak tőlük, három Lajos aranyat adtam nekik előpénzül, melyre azonban az utófizetés még eddig be nem következett.

Midőn a három Lajos-aranyat átadtam Anatolnak, soká nézett rájuk és elsem akarta fogadni, mert mint mondá az ő politikai elvei nem engedik meg ilyféle pénzt elfogadni, de nem tesz semmit, mert úgy is föl váltja, és indulni akart.

Ekkor Amande hozzá lépett és mondá :

— De ha e pénzt mind elveszed miből készítsek mára vacsorát?

— A tegnapi maradékból, — felelé.

— Hiszen tegnap semmit se ettünk.

Mitsem tesz hallgass. Ekkor hozzám fordult és mondá : — fiatal ember köszönöm eddigi szivességét, a továbbival most már nem igen törődöm. Hogy azonban némi háladatosságot is mutassak, tanácslom önnek, hogy soha se házasodjék, mert a nők tönkre teszik a férfiakat.

— Ezután elhagyott bennünket, én pedig Amandehez léptem, utolsó Lajos-aranyomat neki adtam és siettem a távozással, mert hálálkodásai miatt alig birtam szabadulni. Még a lépcsőkön is füleimben hangzottak e szavak : ne felejtkezzék el rólunk.

Igy végzé Manó barátom e szomorúságos víg történetet, mely ugyan előttem már épen nem volt valami új : mert már több év óta tapasztalom, miként bolondítja egyik ember a másikat, és hogy mily könnyen engedi magát bolondítani egyik a másiktól, mindaddig, míg a tapasztalás meg nem tanítja őket arra, hogy a mint cselekednek veletek mások, ti is úgy cselekedjétek másokkal. Igaz ugyan hogy ez elmélet sokféle törvénnyel jön összeütközésbe, de az mit sem tesz csak használjon.

(Ifj. Dumas Sándor után)

HANG FERENCZ.

N Ö I M Ü I S K O L A.

Magyarázata a jelen számunkhoz mellékelt mintarajznak.

18. Application-betét hálósövetre, mull felrészszel és cordonnet tűzéssel dolgozva.

19. Elma név, virágbetűkkel, kötlyukakkal francia himzésben.

20. Kisebbitett mintája egy igen modern és viselhető báli hajfürtözetnek fiatal hölgyek számára, kettős nefelejts koszorúkkal, rózsatuffal és rózsaszín tafota szalag-szegélyzettel.

21. A. M. betűk, vagy egészen francia modorban, vagy a gömbölyödésekett átörve kell himezni.

22. Ismételve vesszük a tudósítást Párisból, hogy színházban kalapot viselni, csaknem általános divat, s e célra sokféle változatban készítettnek kalapok. Az itteni minta egyik nevezetes for-

rásból ered, s hiszszük, hogy a színház látogató hölgyeknek kedves szolgálatot teszünk közlésével. Az alap, szép petinett-talapból állván, tull a poisból fanchonszerűleg egy darabból göndören vétegett át. Köröskörül, valamint keresztben a kalapon, mint a hogy ezt a minta világosan mutatja, göndören tartott, nem igen széles valódi csipke volt szegélyezve. Igen izletesen rendezett kaméliaszegélyzet egyesül belől illatos rózsa tull illusion puffal, és széles róza tafota szalagok, valódi csipkével berakva, zárják le alól a kalapot egy nagy csokorral, melynek társa kívülről a bavolet fölött meg van erősítve. Meg kell vallanunk, hogy az egész igen értelmes képzelem műve, s ékessége végett igen alkalmas színházi hajfödözet.

23. Kicsiny languette kötő lyukakkal.

24. M. C. betűk koronával, zsebkendőkre francia himzéssel, a korona karikáit lyukakra dolgozva ki.

25. E szám alatt két vetélytárs tűnik elő, mert a legmodernebb lámpának el kell tűnni, hogy a legdivatosabb lámpaernyő, egy krinolinós hölgy alakjában fölötte álljon.

26. Egy harmadik minta lámpaernyőhöz, mely elmés találmány következő módon készítették: az egész két részből áll, s a szoknya csak a tulajdonképi ernyőt képezi, mint e szám alatti lámpán látható, mely csak a szoknyát, a 25 sz. alatti pedig az egész alakot mutatja.

Talapja kemény linonból metszetik, mit ruhaövek béllelésére is szoktak használni, és pedig elsőben legalább 40 cent. átmérőjű kerekében. E kerek lapot vízbe mártás által jól megnedvesítjük, s egy jó gömbölyű csészére huzzuk, mely öblösebb mint maga a lámpaharang; a kemény linont azon egészen megszáradni hagyjuk, s levétele után egy kis nyílást vágunk rajta a lámpacylinder számára; ez képezi a hölgy szoknyájához való talapot, melyre színes tarlatanból vagy jaconetből, négy göndören felhúzott fürtözetet varrunk, azt ollóval egymásra eső csücskékre kivagdalva. Ezután kezdődik a felső testnek valamivel nehezebb kivitele, mely célra egy kis bőrből készült báb-dereket használunk, attól a lábakat derékig elválasztván, s a derekat 10 cent. magas és épen oly széles összeragasztott gömbölyűségre péppel megerősítjük, ez képezvén nappal a cylinder-dugaszt. Ha ez előkészület meg van, s a test egy illő, lehetőleg modern bábfejjel ellátva, akkor már könnyű a kicsiny felső testrészt izlésteljesen, divatosan s tetszhetősen kipiperézni, sőt e munkát már gyermekleányok kezeire is bízhatni, kik örömet foglalkoznak babáik fölékítésével. Vajjon aztán a kis hölgy sétány vagy társalgási öltözetet kapjon, kálap s legyezővel vagy anélkül legyen, a készítőik izlésére hagyatik, csakhogy az egésznek legdivatosb modorban, vagy a double jupe vagy lehetőleg sok fürtözettel kell kiállítva lenni, mivel a felső fürtözet vagy ruha a test felrészéhez tehát a derékhoz van erősítve, s a tőle elválasztott szoknya földözésére szolgál.

27. Elma nőnév, ezészen francia modorban himezve.

28. Hajviselet három rózsával keskeny szalagból, a következőkben leirt módon, utánzott

chenille hurkolatokkal készítve, három centim széles tafota szalagból.

A rózsák egy darab, drótszalaggal körülvelt fekete kemény tüllre vannak erősítve, s ehhez vagy egy darab egy centim. széles bársonyszalag, vagy bármi világos színű ugynevezett főkötő-szalag az előbb mondott szélességben. Hogy okvetlen csak ilyen széles szalagot kellene választani, azt nem tűzzük ki mulhatlan föltételül, mert e szegélyzet-höz bármily súlyu és szélességű szalag igen jól áll, s a rózsácskák helyett szép csokrok is alkalmazhatók. Az itt rajzolt hurkolatokhoz nehéz tafota-szalag veendő, $2\frac{1}{2}$ —3 centim. szélességgel, mintegy nyolcz rőf hosszúsággal. Ennek mindkét széle elvágandó, s a szalag szálai hosszában kihuzandók, elannyira, hogy a közepén csupán tíz szál maradjon, ez eljárás után pedig az egyik végét, mindaddig míg a lyukacsokra jön a sor, egy erős aczél kötőtűre kell csavarni; de aztán nagy óvatossággal, hogy el ne csuszszék, le kell vonni róla, s a rózsák vagy a csokrok alatt a fekete kemény hálós-zövethez megerősíteni. A szálak kihúzása a munka könnyebbsége végett rövid végekben történik, s minden rövid lyukacshoz az oldalakon mintegy 14 rőf, a hosszabbakhoz egy egész rőf szükséges.

29. Kivánatos arabesque s virágszöglet zsebkendőkhöz E. K. betűkkel. Előbbi részint magas tűzésben, részint languettekkel és áttöréssel dolgoztatik; utóbbi azonban egészen magas tűzésben.

30. E. K. betűk lyukakban kidolgozva, s szintén a főnebbi szöglethez alkalmazva.

31. Nagy M. K. betűk; asztalkendőkre francia himzésben, 30. számú fehér fonállal s török fonállal körültűzve.

32. Kötött, kerek varrókő mintája, vérvörös posztó vánkossal, himzett foglalattal s hosszú, drellérozott rojttal köröskörül ékítve. E kis butor dereka fehér s meglehetősen erős gyapotból kötetik, részint horgoltatik, sőt az utóbbival kezdődvén, a kő aljához egy 9 centim. átmérőjű kerek lappal, jó szorosan dolgozva. Azután a szemek finom kötőtűkkel fölszedendők, egyet balra, másikat jobbra, lehetőleg szorosan, mindaddig, míg 12 centim. magasságot értünk el, s a szemeket úgy rakjuk, hogy a bal a jobbra, a jobb a balra feküdjék. A felső vánkos, mely a talpra kissé fel-domborítva jó, pamuttal kitömetik, s köröskörül egy kis himzett foglalvánnyal ékítettik, az alább következő

33. számú minta rajza szerint, mely fehér

üveggyöngyök, aczél és aranygyöngyökkel skarlatvörös posztóra himeztetik erősen drellirozott skarlatvörös gyapot rojtok, a kő magasságával egyenlő hosszúságban, borulnak a himzett munkára, azokat részint elfödve, melyeket tetszés szerint rojtok nélkül szabadon is lehet hagyni.

34. Góth H. E. betük, francia himzésben.

35. E rajznak tárgya régebben ismeretes már, s nem új, de czélszerűsége és tartósságánál fogva megérdemli, hogy folyton a szép és új közé soroztassék. Ez és a következő szám egy-egy órazsinór készítéséhez ad magyarázatot. Az első készítéséhez szükségeltetik eme kis fácska, mely természetes nagyságában rajzolva, minden esztergályosnál kapható. Erős cordonet selyem fekete, barna, vagy általán csak egy, a hajhoz hasonló színű, legalkalmasabb. Ezután a villát a bal kézbe véve, miután előbb a selyem eleje a villa közepéről oldalvást kifelé álló nyíláson keresztül huzatott, e szálát alól szorosan a villa nyelén levő kis gömbölyű gomb körül kell csavarni; ezután a szál felső felényijét egyszer a villa körül vetni, úgy hogy az, utóbbinak jobb oldalán feküdjék, itt ismét a balkéz kis ujjával hátra kell tartani, s az alsó véget, melyet húzni lehet, az átvetés által képződött drótra át hátul a villa jobbik hegyére fektetni, a hosszú fonalat meghuzni, a villát megfordítani, s a szálát hátul a dróton át a villa másik hegyére vetni, a bal kéz kis ujjával a szálát ismét szorosan megfogni, s e mód szerint a villa jobbik végén 2 drót fekszik melyekből az alsót a villa hegye körül a jobbik fölé huzzuk, azután a szál szorosan meghuzandó, s a villa megfordítandó; a szál a másik hegynek drótjára teendő, a bal kéz kis ujjával szoritandó, s az alsó drót a felsőre és a villa hegyére vonandó, ez utóbbi eljárás ismételtetik. Kevés gyakorlat a gombolás egyformaságát eredményezi, csak vigyázni kell, hogy a villa mindkét hegyén fekvő drótok ne essenek, mert ez által a kész munka könnyen felbomlik, s a szemek vagy inkább a drót nehezen vehető fel újra.

36. E második órazsinór készítéséhez szintén a főnebb nevezett selymet kell venni, ezenkívül azonban még a selyemhez illő lapos zsinórt, melynek szélessége a mintarajzon látható; ezután még néhány jókora aranygyöngyöt, legalább 12 számút, melyek könnyen a sima zsinór fölé tehetők, végre egy 6. számú zsinórkát, melyek elválasztva, a két egyenlő részre gombolyított selyemre huzatnak. E gyöngyök az elkészült részhez adatként tetszés

szerinti távolban, és pedig a nagyobbak egymagán, a munka kész része felé, s mindjárt rá a selymen lévőkből minden oldalon három. A mintarajzon e munka már a varrókőhöz van szorítva, a minek valóban történni is kell; némi távolban a sima zsinór a derékhoz szoritandó, hogy huzósan kifeszítve álljon a munkához. Miután a két gombolyag selyem csomó segélyével a lapos zsinórhoz erősítettetik a jobb oldali szál távan a lapos zsinóron átvettetik, abból egy jobb oldali csokor a jobb kézzel tartandó, ezután a bal oldali szál a jobb oldali szálon alól, a zsinór alá fektetve, alulról fölfelé a jobb oldali csokron áthuzandó. Azután mindkét szál két kézre veendő, szorosan a lapos zsinór felé huzandó; ez ismételtetik, s a gyöngyékités, mi egyébiránt el is maradhat, kedv szerinti távolságban elkészül; e zsinór egy hajszálzsinórhoz igen hasonlít, s amannál tartósabb.

37. Sétány-kalap fekete és fehér velour-ból, fekete blonde-okkal. Alapja fanchonnal csikos velourból; jobb oldalról jó előre hajolva hosszú fehér toll kis madárral, balról agraffszerű velour-drapéria fekete blonde-okkal. Belülről L' imperatrice szalagocská alpesi rózsával s blond fodrozattal.

38. Kis languettek fehérneműhez.

39. Ugyanafféle.

40. Negyedrésze egy applications-munkának hálószővetre, varró-asztal-terítő vagy antimacassarok készítéséhez; egyébiránt hátvánkosnak is alkalmazható canvasra, árnyékolva fehér gyöngyökkel s kellő gyapottöltelékkel.

41. Alsó ujj roppant terjedelmű 2 hólyaggal szalagékitéssel a csuklyó körül „plissé à la vielle“. Magasan álló gazdag himzet éremmel képezi a hátuljat.

42. Egy fejkötő alapja, mely tiszta kivitellel mullra, hálás munka lehet, s tetszés szerinti angol vagy francia himzésben point d'armes-al dolgozandó ki.

43. Az előbbi fejkötő hiányzó része.

44. Az előbbi három lámpához még egy negyediket csatolunk azok számára, kik az előbbieknél mintegy háromszorta drágábbat, s ennél fogva fényesebbet venni képesek.

45. Színházi kalap, mely kétségkívül versenyezhet a 20-ik szám alattival eredetiség dolgában, s mely szintazon divatteremből való, s rózsá velourból készül. Beljében jó előre sűrű blonde-fodrozat van rendezve, melyet a homlok közepén egy jacintbokréta választ el. Egy ide illő bokréta egy a kötő-

szalagon kívül eső blonde-barbe-ot tart. Előbbi széles rózsza velour szalagból van. Kívül köröskörül egy jáczint diadém kanyarodik, s hátul a fenéken nagy csokor velourszalagból.

46. M. K. betűk vonásokkal, zsebkendőkre, és pedig szilárdan fehér vagy színes fonállal.

47. Ugyanaz, fehérneműre.

48. Egy gallérminta rajza kettős nansoukon. A tűzéssel kidolgozott himzet közepén a nansouk alja elvágatik.

49. Kicsiny zsebkendő vignette Marie névvel gyermekek számára francia himzéssel.

50. Jelmagyarázat a 2 szám alatti uj munkához.

H I R V Á S Á R.

B U D A P E S T.

— B u d a város pénztári passívája 1,281,051 forint levén, e hiány kipótlására a bécsi Schuller nagykereskedőházzal más fél millio sorsjátékkölcsönt vett föl, melynek lerovására felsőbb engedély következtében sorsjátékot nyitand, kibocsájtván 50 ezer részvényt 40 pftjával, melyek 51 év alatt lesznek végkép kihúzandók.

— E hó elején a budai cs. k. orsz. törvényszék 32 egyént ítelt el egytől két havig terjedő fogságra, n a z a r é n u s vallás követése miatt. Bizonyos Bela s Hordovics nevű Amerikába vándorlott eszelősök tanították őket az új vallásra, melyet látszólag 7 éven át követtek. Lényegesebb pontjaik abból állottak, hogy legelsőbben is — papra nincs szükségük, a házasságot világi hatóság előtt kötik, a gyónást fölöslegnek tartják, felnőtt korban és folyóvizben keresztelkednek, templomot nem építenek, az ájtatosságot mindenütt véghezvihetőnek tartván s több efféle badarság. E szerencsétlenek, kiknek egyéb bajuk nem volt, mint a fenálló vallással elégtelenség, nagyobb részben liptómegyei tótok voltak. Valóban jól mondja Petőfi: Nincs nevetésesebb az embernél . . .

— Első és valóban meglepő eset levén, hogy tudós társasági felolvasásra hölgyek jutalmat tűznek ki, elősorolandónak tartjuk azon tisztelt uri hölgyek neveit, kik tiz éven át évenként 78 db aranyat ajánlottak a m. tudós társaság legjelesb felolvasására, u. m.: Czékus Mártonné, Gyürky-Vay Erzsébet grófnő, Kállay-Blaskovics Amália, Kovács-Nedeczky Mária, Balogh Melanie, Bohus-Szögyényi Antonia, gr. Forrayné, Vass-Gyulay grfnő, Kun-Gyulay grfnő, Festetics-Almássy grófnő, Nádasdy Lipótné, szül. Forray grófnő, gr. Traunné, gr. Bánffyné, gr. Andrassy Gyuláné, gr. Andrassy Gabriéla, hg Odeschálchi Gyuláné, Tihanyi-Rhédey Borbála, Matkovics-Rhédey Anna, Kóczán Józsefné, szül. Puky Francziska, Bárczay-Lónyai Piroska, Karácsonyi-Kiss Francziska, Ná-vay-Almássy Anna, gr. Karácsonyiné, b. Gerliczy Vinczéné, szül. Sztankovánszky Erzsébet, Platthy Ruttkay Mari, gr. Vay-Beniczky Sarolta.

— Több érdekes mű jelent meg e napokban,

mint például: Magyar László délafrikai utazásai — Erdélyország története Kőváry Lászlótól — melyek azonban szerkesztőségünkhöz be nem küldetvén, bővebb ismertetésüket nem adhatjuk.

— Az izraeliták ékes uj imaházának Weisz Mózes egy szép függönyt ajándékozott, melyen következő értelmű felirat olvasható: „Hol az öreg Mózes nem sülyeszi ölébe kezeit, ott Izrael erős.“ — (E mondat igazsága egyébiránt nemcsak az izraeliek és Mózesekre illik.)

— Egy „nádor“ szállodai raktárban szalmából készült mindennemű czikkek kaphatók, 18 krajczártól kezdve 100 forintig.

— Emich Gusztáv aláírást nyit utólagos fizetéssel egy 1860. évi nagy képes naptárra, melyet V a h o t Imre szerkeszt, s melynek 26—30 ivnyi tartalom mellett aláírási ára csak egy uj forint. Több részletről a szétküldött aláírási ivből értesülhetnek az érdeklettek.

— B u l y o v s z k y n é asszonyról a „Presse“ berlini tárczalevelezője írja, miszerint — „a berlini főintendantura három szerepbeni vendégjátékkal kínálta meg, ő azonban előbb négyszer a gothai udvari szinpadon fog vendégszerepelni, mire a kitünő művészpártoló szász-koburg-gothai herczeg ő fensége által szólittatott fel“. Bulyovszkyné asszonyról tudósításaink kiegészítésül még meg kell említenünk férjének a B. Hirlapban közlött azon hiteles értesítését, miszerint még februar elején felszóllittatván a berlini intendans által vendégszereplésre, válaszul azt adá, hogy marcius 1-ig várakozni fog, ha ném szólittatik-e föl szerződésre a pesti nemzeti színház igazgatósága által? Azonban ez idő eltelvén, mint értesülénk, az igazgatóság e lépést nem tette meg. E szerint ifju színművésznőink legjelesbikéről aligha irhatunk ezentul fővárosi rovatunkban.

— László József nyugdíjas színészünk legközelebb „a ház becsülete“ című vigjátékban veend végbúcsut szini pályájától. — Dunánkon át két angol keresztülutazását várják, kik saját lobogójukkal diszitett gőzöseiken kékjutazást tesznek Stambulig.

B E L F Ö L D.

— Soroksáron, melyet Budapest egyik bőségesebb éléskamarájának tekinthetünk, f. hó 6. és 7-e közti éjjelen tűz támadt, s az erős szélből élesztve, pár óra alatt mintegy 300 házat elpusztított. Állítólag a házak többnyire biztosítva voltak, s a triesti Riunione 40—50 ezer forintig, nemkülönben a magyar társaság is jelentékeny összegig van érdekelve. Többen megsérültek s néhányan a lángok áldozataivá lőnek. Főhg Fő kormányzó ur ó cs. fensége e hó 8-án adlatusa gr. Haller altábornagy kíséretében a vész színhelyén megjelenni, s a szerencsétleneket vigasztalni kegyeskedett. A pillanat égőbb szükségei fedezésére ő cs. fensége még a hely színén 500 pftot adományozott, mely összeg a szintén jelen volt megyefőnök ur által kinevezett bizottmány részéről volt kiosztandó a legsúlyosabban károsultak között.

— Bécsi lapok szerint egy újabb féregirtó por találtatott volna föl, mely a virágokat, füvet, fákat, mezőket minden kártékony féregtől megóvná.

— Debreczenben új könyvnyomda nyílt meg Okolicsányi és Telegdi nevek czége alatt. — Ugyanonnan egy levelező méltán panaszkodik az iránt, hogy a palotás tánczot az utolsó kaszinó bálban reggeli négy órára tették, holott azt nemcsak szünet után, de szünet előtt is örömet tánczolták volna, — vagy örömet elengedtek volna helyette egy rezgi polkát! Az is igaz, hogy a nagy és gazdag Debreczenben elkelne egy nagyobb, diszesb tánczterem is!

— Velenczében, — nem a fehérmegyei „kis“ de a tengeri olasz városban — egy ott fekvő magyar ezred kadetjai marcius elsején bált adtak, melyre minden ott tartózkodó magyar urat és urnőt meghíttak, valamint egy koszorú idegent is, hogy a derék magyar katonáifjak és vendégölgyek szép magyar tánczait legyen a ki — megbámulja.

— Egressi G. Jászberényben Hamlet, Brankovics, Bankbán és Krumm Eliás szerepeiben lépett föl, s minden kitelhető jeleivel a becsülésnek és tiszteletnek elárasztatott. Az urak lakomát, az ifjak fáklyás menetet rendeztek, a hölgyek emlékkönyvet adtak neki, sajátkezű irataikkal. Egressi azon kevés számú élő színészeink egyike, a ki e kitüntetések egész mérvükben megérdemli.

— Bécsben a női kézművek szokott évi kiállítása april 22—23 napjain fog megtartatni. A legszebbek 3. 4. 5 darab arany jutalomban részesülendének.

— A kolozsvári lap egy különös optikai csatlódásról értesít, mely már komikai oldalánál fogva is megérdemli, hogy átvegyük: „Városunkban f. hó 6-ik és 7-én erős szél uralkodott. A borus égen jöttek-mentek a fellegek. 6-án estve sűrű villámlás s hozzá még dörgés is. 7-kén reggel 9 óra tájban egy alatt járó felhőt délnyugati irányban a

piaczi nagy torony felé hajtott a szél, s e felhő sebes elvonulása dűlni akaró alakot adott a toronynak, oly csatlódásig hiven, hogy az éjszakkéleti felén áruló mézárások s kofák ijedten kiáltának fel s menekültek a torony köréből. Balhiedelmöket az is nevelte, hogy ugyanazon soron egy kereskedő boltját esetlegesen ép a válság perczen zárolta. Csak miután hosszan s hasztalan várták a dűlést, tértek előbbi helyökre vissza. Vajjon nem intő jel-e ez, hogy piaczi templom s tornyot csakugyan jó lesz az östromállapotból felszabadítani.“

— A kecskeméti Katona József földijöknök emlékszobrot szándékoznak emelni, mely 1200 pftba kerülne.

— Mulatságos curiosum gyanánt írja a Gy. K. „Azon tekintélyes vidéki színigazgató, ki fölfedezte, miként kell az igazgatók szinlapi nyegléségeit a közönséggel megutáltatni s ezt egy divatlap bibor boritékán közöltette is, már talált utánczóra. Csabai színigazgatónk — ugyanis — f. hó 6-án egyenesen a föntebbi nemes czélből a következő szinlapot bocsátotta ki: Legmulattatóbb farsangi bohózat, a szükségelt diszletekkel. Don Juan élete, tettei, elevenen pokolba menetele, és Leporello bohó kalandjai viszontagságai. Nagyszerű bohózat 3 szakaszban. Spanyol nyelven írta don Colibrados — Lusamentro — Macestri — Peregia; angolra fordította lord Budinghy; francziára marquis Rubreccy; németre Fuchs; magyarosította nem tudni ki. Európa minden szinpadjain több százezerszer előadva, mindannyiszor a fuladásig tömött közönség borzadalmas tapsvihar kíséretében vivat kiáltásokkal nyilvánítá tökéletes megelégedését úgy a jeles mű, és még valami fölött — mit csak azok tudandnak még, kik ma színházba jönnek. 1-ső szakasz: A rettenhetetlen városi őrség. 2-ik szakasz: Egy bús remetének mulatságos eltemettetése. 3-ik szakasz: A meglevenedett kőszobor mint vendég.“

K Ü L F Ö L D.

— A párisi koldusok nem mind szegények, sőt vannak köztük tökepezesek is. Nemrég egyik 600 frankos lakást akarván bérelni, a háziur azt üzente vissza, hogy nem akar egy koldus pazarlásának részese lenni: „Tudom — mond a koldus — hogy más okból utasít el. Ő nem hisz képesnek a fizetésre. De ha tetszik neki, rendesen félévre kifizetem a lakbért — előre.

— A des Tuileries palotában e hó 7-én tartott álarczos bál rendkívül fényes volt. Mintegy 600 személy volt jelen. A császár XV. Lajos korabeli fötiszt egyenruhájában, a császárnés szintén ezen korbeli jelmezben jelentek meg. Éjfél után géniuszoktól vont kocsiban két hölgy vonult át a mulatók közt. Két izben ültek asztalhoz, éjfél után 2 és 5 órakor. A táncz reggeli hat óráig tartott, s a császár is jelen volt végig.

— Egy porosz lap mulatságos curiosum gyanánt beszéli, hogy két tisztos hölgy, kiknek mind-egyike tul volt az ötvenen, rég idő óta pörlekedett egymással 50 tallér végett. E napokban sikerült végre a viszálykodók ügyét kiegyenlíteni. A hitelezőnő ugyanis elengedett követeléséből 5 tallért, a többi 45 tallérra nézve pedig abban állapodtak meg, hogy az adós nő azt évi részletekben, és pedig egy tallérjával fizesse le. E szerint tehát ügyök a jövő század elején végre valahára végkép be lesz fejezve.

— A párisi Rotschild-menyegzőről még mindig találnak valami irni valót a lapok. Mondják, hogy az ünnepélynek minél fényesebbé tételére, a londoni Rotschild minden ezüst és arany asztaleszközeit leküldé a lakomához, hol különben már párisi Rotschildék is mérhetlen kincset összehalmoztak aranyban ezüstben és drágakövekben. Az étkek tömör ezüst tálakon hordattak fel, a teritékeket aranyozott ezüst tányérok képezték. Maga az étterem pompás télikertté volt alakítva, összehozva benne százféle égaljak ezerféle növényzete. A hölgyek toilettja vetélkedett a virágokéval színben és pompában. Gyémántok, gyöngyök, rubin, topáz stb. megszámlálhatlanságban voltak láthatók.

— Páris egyik külvárosában két elegansen öltözött fiatal hölgy jött a napokban egymással szemközt. Az egyik, a mint egymás mellett elhaladtak, hirtelen megfordulva, a másiknak utána nézett, s annak shawl-ját fürkésző tekintettel vizsgálva, minden habozás nélkül utját állta, és pedig azon meglepő kérdéssel, hogy hol vette legyen a rajta lévő shawlt, mert az az övé, ugy lopta el valaki tőle ebben és ebben a bálban. A megszólított megnevezte a kereskedést, s ennek főnöke rögtön a rendőrséghez hivatván, midőn a shawl állítólagos tulajdonosnője panaszának nagyobb hitelesítése okáért megemlíté, miszerint a shawl mindegyik végében egy-egy rejtett bojt van, a kereskedő megjegyzé, miszerint ő eddigelé 1200 olyan shawlt adott el, melynek mindegyik végében egy-egy bojt van, s ezek közt vádlotnőnek épen a kérdésben levőn is. Vádlotnőt azonnal szabad lábra helyezték, a másikat pedig hivatalos gyengédséggel figyelmeztették, miszerint jövődöben óvakodjék becsületes járatban levő egyéneket csak úgy könnyedén tolvajnak kiáltani.

— David új dalműve „Herculanum“ e hó 9-én volt színre hozandó a párisi nagy operában. Kiállítása roppant pénzmennyiségbe került.

— A „Grütli“ nevezetű magányos hegyi mezőt, Svájc Uri cantonában a vierwaldstädteni tónál, ama nevezetes térséget, hol a svajczi szabadság ősapjai, Walther hg, Melchtal Arnold és Werner Staufacher világtörténet-ékitő esküjüket tették le („szabadok akarunk lenni mint apáink“) a „Helvetia“ társulat 50 ezer frankon megvette, hogy e szent földet kalmári nyerészkedések ellen biztosítsa.

— Fitzmaurice angol őrnagy találmánya, melyről már egyszer tettünk említést, egy alagutban tett kísérletnél valóban olyannak bizonyult, melyért a világosság barátai nagy hálával lesznek adósai. Egy oly adag fény, mely harmincz gyertya világával ér föl, csak másfél krajczárba kerül (mennyi idő tartamra? — ezt ezuttal is feledék megírni ama bölcs külföldi lapok, melyeknek azon előnyük van, hogy botlásaik fel sem tűnnek, sem egymás által helyre nem igazíttatnak.)

— Schiller házat az ottani Schiller-egylet megvette, s már most annak eddigi birtokosa, az ugynevezett „Schillerpék“ onnan történeti nevezetességgel ki fog hurezolkodni.

— Brüsszelben Fraikin szobrász műhelyében jelenleg egy életnagyságu Vénusz-szobrot barmulnak az ottani szépműértők, s azt állítják, hogy a belgiumi plasztika még ennél tökéletesebb művet nem alkotott. Aphrodite (Vénusz) fátyolát vitorla gyanánt kiterjesztve, egy csigateknőben áll, melyet Eros (Amor) nyilával kormányoz. Fraikniról mondják, hogy ő az alakok mestere, s vonásai és arányai görög gratiát lehelnek.

— Berlioz Hector új operájának czime: „Trója ostroma“, — szövegét ő maga írta az Ilias és Aeneides hőskölteményekből.

— Florenzben Dante, Milanoban Leonardo da Vinci, Triesztben Ressel, a csavargőzgépfeltalálója emlékeinek — szobrokat emelnek.

— Egy kis számadat (statistika) a föld népességéről nem lesz talán fölöttébb terhelő a különben is könnyen feledhető napi hírek közt. Dr. Dieterici berlini tudós ugyanis idején látta, hogy az 1787 évben Büsching által ezer millióban megállapított földlakosság számának utána nézzen, s huzamos összeállítás után a külön országok leghitelesebb népszámlálási adatainak, következő számtételekben közli kutatásai eredményét: A föld összes lakosságának száma: 1288 millio, melyből egy négyszög mérföldre esik 529. Európában kerek szám 272 millio lakos van, s e világrészben egy négyszög mérföldre mintegy 1492 ember esik, míg Ázsiában csak 951, Afrikában 3—400, Amerikában 79, Australiában pedig épen csak 12. A mongol fajhoz tartozik 522, a kaukazihoz 369, a malayhoz 200 a szerencsenhez 196, és az amerikaihoz 1 millio ember. Vallásra nézve keresztény van 335, zsidó 5, mohamedán 160, pogány 200 mill. végre 600 millio a keleti vallások felekezeteihez tartozó. A keresztények pedig eloszlanak 170 millio római katolikus, 70 millio görög és 89 millio protestansra.

— Az isteni bölcs gondviselés beláthatlan titkos és csodás működésének alighanem legkülönösebb példája Soulouque a hayti exczásár ő felsége, kiről most sok furcsa eset hire kering a nagy világban. Mert császárból, királyból rabbá koldussá lenni, erre a hajdankorban van elég eset; hanem hogy valaki rabszolgából, korbácsütések nyomaival testén császárrá legyen, az tudunkkal,

csak Soulouque uralmára fordult elő e mai napságig. A minapában végre Soulouque, népei lázadása következtében kénytelen volt trónjáról, hol „Első Faustin“ névvel egy évtizeden át uralkodott, lemondani, de már mégis aligha lesz ismét szolgává, mert roppant kincset gyűjtött uralkodása alatt, s ezzel állítólag, Franciaországban (természetesen: a caesarok honában!) ohajt megtelepedni. Nem kerülheté ki azonban, hogy szerencsétlenségében a híres amerikai nyeresz Barnum, egy fufangos humbug-ajánlattal meg ne mosolyogtassa. Barnum ugyanis a fekete arcbőrű excsászárnak és hú társának de la Marlade herczegnek egy millio (évi) civillistát ajánlott meg, az egy császárt megillető minden tiszteletadásokkal, ha t. i. ő felsége megengedi neki viszont, hogy vele egy kis körutat tegyen Európában. Így üt egyszerre két legyet Barnum ur. Óriás gúnyt rejtő elczet csinál Soulouquera, de még nagyobbat az európai népek — kíváncsiságára!

— De ha Amerikában előforduló minden különöséget lajstromozni akarnánk, külön lapot kellene szerkesztenünk. Azért csak a „legcsodálatosabbakat“ válogatjuk ki. Ujjorkban egy kisebbrendű „Barnum“ husz dolláron kész jegyzőköny-

veket árul, mely gazdag leányok és özvegyek egész seregének körülményes leírását, arcképezését tartalmazza. Híven be van vezetve külön rovatokba testi lelki tulajdonságaik, gazdagságuk, életkoruk (?) s egyéb ki és ki nem puhatolható titkaik. — Bostonban pedig egy Mansfield nevű család évek óta játsza meglehetősen szerencsével a „tulvilági postamester“ szerepét és pedig nem szünpadon, de a gyakorlati életben. Állítólag a szellemek mondják neki tollába a leveleket, melyeket ő egy dollárjával ad el az érdekletteknek. De sőt a tulvilágiak arcképeit is árulta, melyeket neki a szellemek kézbesítettek volna. Azonban nem rég nyomára jöttek a csalásnak. (Végre valahára!) Fölfedezték a festőt, ki az arcképeket készítette. De e fölfedezés mindazáltal nem sokat tesz arra, hogy a fufangosság a hiszékeny bárgyuságot továbbra is ne zsákmányolja.

— Spanyolország leggazdagabb embere, Ossunn a herczeg, spanyol követül menvén a szepérvári udvarhoz, átutaztában Berlinben töltött néhány napot, egész követségi és szolgáló személyzetével. Legérdekesebb tudni való felőle, hogy jószágai mintegy 200 négyszög mfdet foglalnak el.

T Á R C Z A.

NEMZETI SZINHÁZI JÁTÉKREND.

Marcius 7. IV. László. Ered. tragoedia. 5 felv. Irta Dobsa Lajos.

Marcz. 8. Bérletszünettel: Reichel urnak, a prágai színház első tenoristájának föllépteül: Alva járó. Opera 3 felv. Zenéje Bellinitől. — Ha csürés csavarás, divatos irófiliszteri „körültekintés“ nélkül akarunk szólni, akkor bizony egyenesen csak azt mondhatjuk, hogy Reichel ur, a prágai színház első tenoristája a pesti közönség előtt bérletszünettel — megbukott. Egy lépéssel közelebb vagyunk azon időponthoz, midőn majd az „ildomos“ referensek jeremiási hangon kezdenek rimánkodni, hogy Kaisernét szerződteni kell, különben a színház oly mély örvény felé „sodródik“ (tulajdonképp „sodortatik“) a melyből a lelkes, operabálványzó uraságok körmőczi sárga csikóinak ujjazrei sem lesznek képesek kirántani.

Marcius 9. Hamvazó szerda. A színház zárva volt.

Marcz. 10. A fufangos szobaleány. Vigballett 3 felv. Golinellitől, zenéje Strebingertől. — Aranyvári Emilia tánczolt.

Marcz. 11. Egy pohár víz. Scribe vigjátéka 5 felv. — „Mi nem tudjuk“ — ugymond elmésen egy lap szini referense — „mi köze van Bolingbrocknak, Masham- és Abigailé-nek a pesti közönséghez, de ők sokszor hozzá intézték beszédjüket.

Marcz. 12. Lear király. Shakespeare tragoediája. Egressi roppant hatással adta a czimszerpet. A közönség koszorúkkal és hosszas éljenzéssel, sokszori kihívással tisztelte meg. (Egyébiránt e napra Rigoletto volt kitűzve, hanem hogy az operák még érdekesebbek legyenek, szokás azokat három közül két esetben elhalasztani. Egy lépéssel megint közelebb vagyunk a főnebb vázolt állapothoz.)

Marcz. 13. Két pisztoly. Er. népsz. Sziglgetitől.

Marcz. 14. Nem tűröm a háznál. Vigj. 3 felv. Lendvay Mártontól. Oxford Amália zongoraversenyzőnő felvonások között két darabot játszott igen szépen, a közönség nagy tetszése közt, s hogy a világban nagyobb lázt nem csinál valóban nem művészet hiánya, de talán ama körülmény okozta, hogy a tisztelt hölgy bölcsője fölött a gráciák, kitűnő kegygyel mosolyogni elfeledtek.

Marcz. 15. Robert és Bertram. Ballet. — Aranyvári nélkül.

E G Y V E L E G.

(La coquetterie.) Egy francia szó sem fordítottatott roszaabul át nyelvünkre, mint a coquetterie, mert a „kaczérság“ tökéletesen hibás fordítás, mivel az, a mit „kaczérságnak“ lehet nevezni, minden esetben, s minden körülmények közt

bűn, s a coquetteriának, azaz annak amit ezen szó által a franczia kifejez, lehet s van ártatlan s nem hibázható neme is, mit épen nem mondhatni a kaczságról. Némelyek a coquetteriet tetszvágyra fordították, de ez is szigorúbb kifejezés, mint a mit a franczia eredetileg ért a coquette-ria alatt. Mi hát, s miből áll a szorosan, s szeliden vett értelembeni coquette-ria? — 1. Ezen tudatból, figyelnek reám, vélem foglalkoznak. 2. Azon véleményből, hogy ítélet mondatik mulandó s külső tulajdonságaink, szépségünk fölött. 3. A zavarból, hogy viseljük magunkat ily fontos vizsga, s bírálat alatt. 4. Az eltökélésből, ugy viselni magunkat mintha egyes egyedül lennénk a világon. 5. Nevetési vágyból. 6. Némi hálás érzeményből az iránt, ki szabad szemmel, vagy lorgnettel huzamosabb vizsgára méltatja arcunkat és termetünket. 7. A vágyból, hogy ítélete kedvező legyen. 8. Ha lehet tükörbe tekintésből, mit megtéve a mosoly, mely önkénytelenül lebeg ajkaink körül, azt tolmácsolja, hogy hiszszük, miként az ítélettel, melyet bíránk hozott, meg lehetünk elégedve. A coquette-ria a leggyöngédebb háládatosság, — s szóhasználat nélküli beszélés. Ha jobb kezünket dicséri valaki, s ebben örömet látszik lenni, nem lennénk-e iránta hálátlanok, ha nem részesítenék őt az örömben, hogy balkezünket is dicsérhesse, miért is ügyesen oly mozdulatot teszünk, hogy reá vonjuk figyelmét. S ha valaki arczélünket (profil) magasztalja, mi természetesebb, hogy úgy fordulunk feléje, hogy egész arcunk szépsége szemibe ötlőljék. — S ha egy csinos férfi által más nő lábait halljuk dicsértetni, nem természetes-e ismét az is, ha kissé felvonjuk hosszú ruhánkat, vagy máskép lábainkra (ha t. i. azt hiszszük, hogy kicsinyek és szépek) iparkodunk fordítani figyelmét. Ez mind oly ártatlan valami, hogy a legszigorúbb erkölesbíró sem találhat benne legkisebb roszt sem, nem annál kevésbé, mert a coquette-ria nemcsak nemünk sajátsága, hanem a bennünket miatta annyira vádolni szerető férfiaké is. Nem a férfiui coquette-ria okozza-e, hogy sokan oly sokat költenek öltözeteikre, nem coquette-riából tart-e sok férfi diszes hintót, cabrioletot, ékes szerszámzatú szép lovakat, s nagyárú többnyire külföldi eredetű lovakat? Nem coquette-ria szüli a vágyat, hogy mindezért dicsértessék, irigyeltessék. S mi, ha nem coquette, oly férfi, ki a szűk eszima vagy topánka kinjait türi, s oly kesztyűket visel, hogy nem is mozgathatja összepréselt ujjait? Valamint a szerelem a csókot, úgy a férfiui coquette-ria a bajúszta találta fel, mely hosszas foglalkozást nyújt sok ezer kéznek, mely különben henyélné. Ha egy nő soká ül pipere asztalánál, huzamosabb ideig tanácskozik tükrevel, mielőtt helyesen befejezettnek véli felöltözését, s hajai s feje ékezetét, — coquette-riának mondatik, s még inkább vádoltatik ha nap

közben is be-bepillantgat néha a tükörbe. S a férfiak! — Meddig pedergetik bajuszukat s rendezgetik barkójukat s hajukat a tükör előtt, s hány-szor foglalkoznak nap közben bajszuk újra pedrésével, hajuk s barkójuk kefélgetésével, fésülgetésével, s rendezésével, s ez mi más mint coquette-ria. A férfiak minduntalan hoznak fel példákat a nőnem coquette-riájára nézve, ám szabadjon hát nekem is e tekintetben „egy nagyszerű példát felhoznom“. Egy igen eszes, jeles, s most is nagy tekintélyben álló férfi, fiatal korában hallotta, hogy egy „szobaleány“ a ki mellett az előszobában elment, megdicsérte szép nagy homlokát, s ő azóta, — pedig a dieséret 45 év előtt mondatott, folyvást a legnagyobb gondot fordít haja oly képen viselésére, hogy mindenki azonnal észrevegye hogy szép s nagy homloka van. S ebben semmi kárhozhatni valót sem találok, de hiszem, hogy 100 férfi közül 99 — megróná a nőt ki valamilyen elárulná, hogy tudja, hogy szép homloka van.
M Mária után.

E M L É K K Ö N Y V.

Ismérd meg az embereket
Minden természetükben
Böleőbb ifjú! s szedj kincseket
Az ő szegénységükben;
Gyűjts magadnak bölcseséget
Az ő bolondságikból!
Jóságot és szelidséget
Az ő gonoszságikból . . .

Éljük okos ítélettel
A mit ád a jelenlét,
Nyilt és vidám érezzel
Ki másként tesz, nagyon vét.
A jövő szép reménye
Többnyire dugába dül;
A jelenlét érzeménye
Ez a miénk egyedül.

KISFALUDY SÁNDOR.

G A L A M B P O S T A.

A „**török büntetés**“ írójával beszélünk kellene. „**Ha a szemek**“ szerzőjének barátilag üzenjük, hogy januári küldeményénél sikerültebbeket irt már.

Néhány felszólalásra. Lapunk legutóbbi számai a végből késtek, mert a jelen számmal szétküldött mintarajz a vasuton eltévedvén, annak érkezétre kelle várakoznunk. Azonban e késedelem csak kivételes, s nem a mi hibánk következése volt — ezentul ismét a szokott időben fogván lapunk expediatni.

 Jelen számunkhoz van mellékelve azon mintarajz, melynek magyarázatát lapunk 10-ik számában kezdtük, s a jelenben végezzük.

Vasárnap mart. 27. 1859. **13. szám.** Harmadik évi folyam.

NŐVILÁG.

HETILAP

A MAGYAR HÖLGYEK SZÁMÁRA.

Szerkeszti

VAJDA JÁNOS.

Szerkesztő szállása : Czukor-utca 6. szám. — Kiadó-hivatal : Pesten egyetem-utca 4. szám.

Előfizetési föltételek 1859. évre :

• Vidékre postán, vagy helyben házhoz hordatva :

Negyed évre (apriltól-junius végeig) 2 ft. uj pénz.

Fél évre (januártól junius végeig) 3 ft. 70 kr. uj pénz.

Tiz egyszerre beküldött előfizetésre egy ingyenpéldány járul.

Az előfizetési öszletek a „Nővilág“ kiadó-hivatalához (egyetem-utca 4. sz.) bérmentve intézendők.

Kiadja Heckenast Gusztáv Pesten.

Néhány január-juniusi félévi teljes számú példánnyal még szolgálhatunk.

VIDÉKI LEVELEK.

Deés, marcius 3-ik 1859. — Mi vonta ön figyelmét magára leginkább e vigalomban? — e kérdést intézé hozzám a tegnapi Társalgó egyleti dalidóban egy közlékeny szellemű szép leány. „Nem találja-e feltűnőnek azon tulságos piperét s költséges öltözködést, melylyel némely asszonyok a figyelmet magukra vonni törekszenek, mely kirívó ellentétet képez a leányok keresetlen egyszerűsége s igénytelensége mellett“.

Nem találom oly különösnek; mert míg a leány különben is feltűnik a nőiségnek rajta szembetűnőbb zománca az ifjuság bájai a szelid ártatlanság kelleme által, addig némely asszonyokat csak az öltözet emelhet ki társnői sorából! —

Rég tudom, hogy ön védője a szép asszonyoknak, — nem is akarok e tárgyban vitázni, ne hogy érdekeltséggel vádoltassam, de mégis azt hiszem e részben nékem igazat ad: hogy a nő kitüntetheti magát a társaséletben öltözkébeli fény nélkül is — magasb szellemi tulajdonok által!

Pedig fájdalom! azt tapasztaljuk, hogy kik a fényüzési szomj kielégítésére törekszenek s a külségekre oly sokat áldoznak, nem sokat gondolnak szellemi ügyekre, mert a tetszelgés, a hiúság ezen idétlen szülöttje, annyira fokozza a nagyravágyást, hogy az oly káros szenvedélylyé válik utoljára, mely minden áldozatokat igénybe vesz.

„Nagysádnak lehetetlen igazat nem adnom“ felelém — mert okai nyomatókosok, — s már hinni kezdem azt is, hogy némelyek azért maradtak ki e vigalomból — s a jelenlevők közül mások azért oly leverttek, mivel öltözetük gazdagság és fény tekintetéből — amazokéval a versenyt ki nem állhatják. —

„Ezeknek sugja ön fülébe“ mondá szép sugóném — de úgy hogy az egész nővilág meghallja: hazánkban, korunk szellemével, az idő lelkével ellenkezik a fényezés, hogy nem hasztalan külsőség — gazdag öltözké s hiu tetszvágy emeli a nőt, hanem a lelki műveltség, a magasabb szellemi tulajdonok, honleányi kötelesség és házias erények gyakorlása. A mely nő pártolja az irodalmat, gyámolítja édes anyai nyelvünket, részvéttel viseltetik hazai művészetünk iránt, a jótékony intézeteket elősegíti s ezeknek a nőiség varázsa által a férfiak sorából is mentül több bajnokot megnyerni igyekezik: okvetlen fel fog az tűnni minden külső pipere nélkül is.

E téren az eredetiség nem különöcség, a jó példák utánzása nem válik majmolássá; szép világ a nővilág s népe oly szelid, csak nemesebb hajlamokat kell beléjük önteni s a szép és jó iránti érde-

keltséget, — szóval őket formálni, s e részben önöknek férflaknak szép tér nyilik; ha minden férfi fel fogadná, hogy nem a külséget, hanem a szellemi tulajdonokat méltányolja a nőben, mennyivel kevesebb lenne a fényűző és több a mivelt nők száma. De sajnos, a férfiak nagyobb része a külsőségeken kap; míg a gazdagon feltollazott, virágozott, arany s ezüsttől csillogó nőt, körül rajongják s bálkirálynénak kiáltják, addig a szerény elvonultságban igéző egyszerűségben viruló gyöngyvirágot észre sem veszik, és e rossz példa ragadós; javítsák meg önök férfiak magukat, — izlésöket, s meglátják mennyire fog szaporodni azon nők száma:

Kiknek tiszta keblükön
Mint egy Istenség
Szépre jóra gyuladó
Szellemszikra ég!

A kívánatot teljesítvén a szép szavakat a világ és pedig a nővilág elibe bocsátom.

r. l.

Dombovár márczius közepén. Legyen szerény városkánknak is néha néha egy kis tér engedve e közkedvességü lapban; mert habár világ rendítő eseményeknek nem színhelye, mind azon által időnként mutathat föl korszerű, hazafias mozzanatokat szellemi életéből. — Így az e hó 1-én szép, új vendéglőnk tágas helyiségében rendezett tánczvigalom minden esetre elannyira kielégítő vala minden részben, hogy a jelenvoltak csak édes meglepéssel emlékezhetnek vissza rája. — A nagyszerű s népes tánczvigalmat — melyre három megye: Tolna, Somogy s Baranyából — gyűlt össze a jókedvű mindkét nembeli fiatalság — a gazdatiszti ifjuság rendezé. A tánczterem igen szép díszítése, az ügyes belelrendezés, a jó zene, s a választékos, s nemzeties tánczrend világosan tanúsítottak az illetők jó izlése, s helyes tapintatáról. Nők részéről igen nagy segédkezet nyujtának, s tevékenységet fejtének ki a kedély és szellemdús urnők ezen jótékony czállal egybekapcsolt dalidó iránti minél nagyobb részvét felköltése, s annak érdekesbitésére. — A megmaradt tiszta jövedelem 20 pft tesz, mely aként tőkésítettett, hogy annak kamatjából a szegény, de jó viseletű, s iparkodó ujdombovári iskolás gyermekek néhányra könyv, s írószerekkel láttassék el. — Csekély ugyan e töke; de kezdetnek elég. Szaporítására elhatázzák az illetők majusban ismét egy fényes tánczvigalmat rendezni, melyhez előre is kitűnő siker, és sok szép reményt csatolunk.

r. l.

Melléklet: Előfizetési felhívás a „Magyar Sajtó“

f. évi április — júniusi folyamára.